

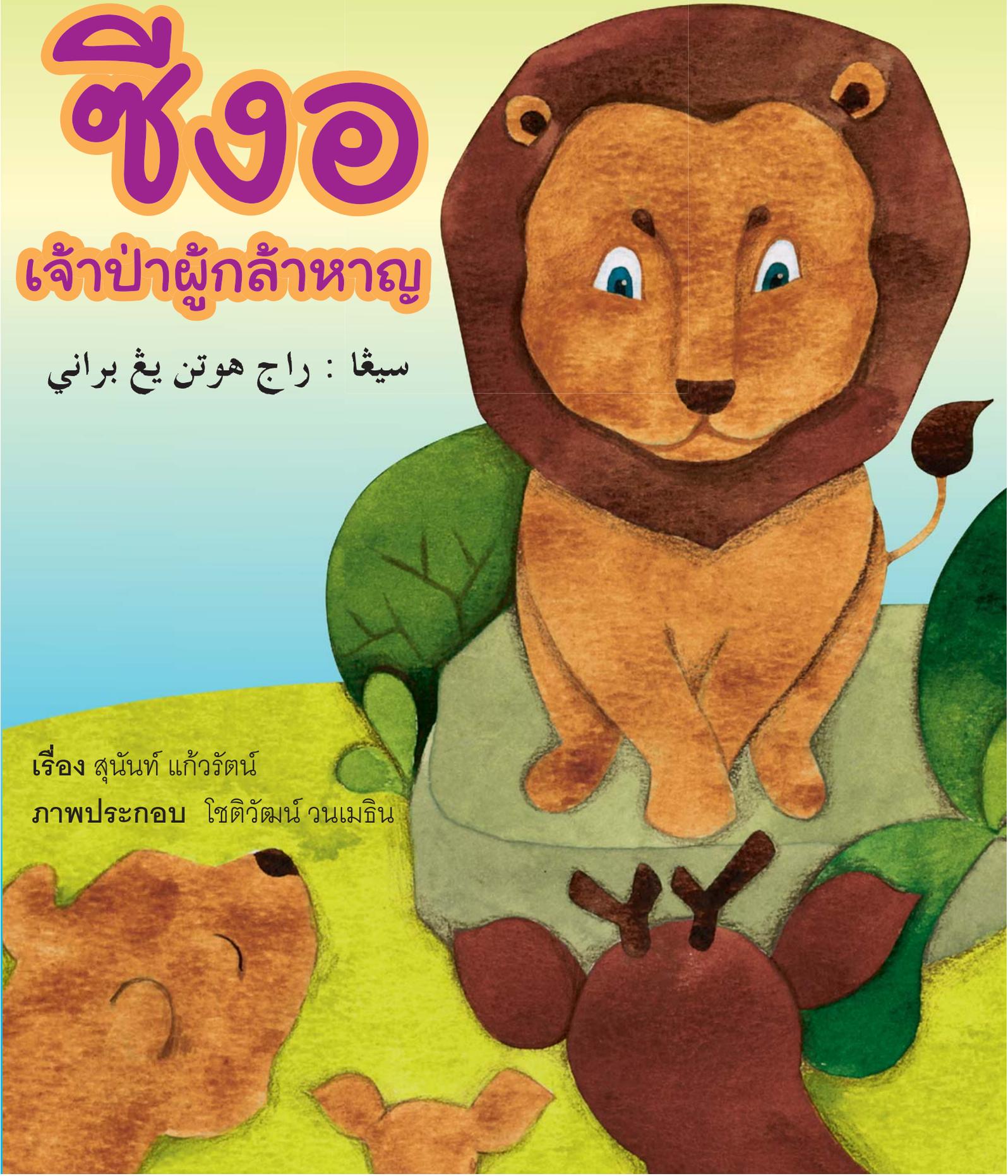
สิงห์

เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

سیٹا : راج هوتن یغ برانی

เรื่อง สุพันธ์ แก้วรัตน์

ภาพประกอบ โชติวัฒน์ วนเมธิน

คำนำ

ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ภูมิภาคต้นแบบแต่ละภาคนั้น สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) ได้มีการเตรียมการคู่ขนานกันไปทั้งด้านกายภาพและเนื้อหาสาระ กล่าวคือในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังปรับปรุงหรือก่อสร้างอาคารสถานที่สำหรับห้องสมุดมีชีวิตในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ก็ประชุมหารือกับบุคลากรในท้องถิ่นและร่วมกันคัดเลือกหนังสือ ดนตรี และกิจกรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกัน เพื่อเตรียมการด้านหนังสือและสื่อต่างๆ ซึ่งถือเสมือนเป็นจิตวิญญาณของห้องสมุด ครั้งหนึ่งในการประชุมที่สถาบันทักษิณคดีศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อหารือร่วมกับเทศบาลนครยะลา และนักวิชาการจากสถาบันฯ อาจารย์นิโคเล ระเบิดันอาหมัด ได้เสนอความคิดว่าท้องถิ่นแต่ละแห่งมีนิทานพื้นบ้านที่เล่าขานสืบทอดกันมายาวนาน และนิทานบางเรื่องในภาคใต้ค่อนข้างคล้ายคลึงกับนิทานในภาคอื่นๆ ด้วย ดังนั้นหากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้จะช่วยถ่ายทอดงานของนักวิชาการท้องถิ่นที่ศึกษาเรื่องราวนิทานพื้นบ้านอยู่แล้วก็จะเป็นการเพิ่มปริมาณหนังสือเด็กและเยาวชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้คนในท้องถิ่นต่างๆ ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าที่มีทั้งสาระ ความสนุกสนาน และจินตนาการ สืบทอดกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันล้ำลึก มีความหมายต่อการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ แม้จะเป็นเรื่องเล่าเฉพาะของชุมชนหรือท้องถิ่น แต่สาระที่แฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวของนิทานนั้นคือคติสอนใจ ซึ่งเป็นความรู้สากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกหนแห่ง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของนิทานพื้นบ้านดังกล่าว จึงได้ริเริ่มจัดทำโครงการสมุดภาพนิทานพื้นบ้านขึ้น โดยมอบหมายให้มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กดำเนินการประสานงานกับประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ร่วมกันคัดเลือกนิทานพื้นบ้านของแต่ละภาคซึ่งมีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่า มีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของเยาวชนในทางสร้างสรรค์ นำมาเรียบเรียงและจัดทำภาพวาดประกอบขึ้นใหม่ เพื่อจัดพิมพ์เป็นหนังสือที่มุ่งเสริมสร้างจินตนาการให้อ่านง่ายและเพลิดเพลิน โดยหวังว่าจะเป็นสื่อจูงใจให้เด็กและเยาวชนทั่วไปสนใจและรักการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเล่านิทานในครอบครัว โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นการสืบทอดและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มีความตั้งใจจะจัดทำโครงการสมุดภาพนิทานพื้นบ้านให้ครบ 4 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและตะวันออก แต่ละภาคประกอบด้วยนิทานจำนวน 12 เรื่อง ออกแบบรูปเล่มให้เหมาะสมสอดคล้องกับความสนใจของเด็กและเยาวชนช่วงวัยต่างๆ สำหรับนิทานชุดภาคใต้นี้ แบ่งเป็นหนังสือสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี จัดทำในรูปแบบสมุดภาพนิทาน 2 ภาษา ทั้งภาษาไทย-ภาษามลายู และภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ ส่วนหนังสือสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป จัดทำรูปเล่มในลักษณะปกเกิดบู๊ค ประกอบด้วย

ช่วงอายุ 0-3 ปี ได้แก่เรื่อง จารอภิตอ และเมืองนำอยู่ที่หนูรัก

ช่วงอายุ 3-5 ปี ได้แก่เรื่อง ไก่โก่งมุสัง และเปาะแซเตาะกับชามะ

ช่วงอายุ 6-9 ปี ได้แก่เรื่อง ไข่นุ้ยกับแพะน้อยในวันฮารีรายอ และชิงอ : เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

ช่วงอายุ 9-12 ปี ได้แก่เรื่อง ซาไก และพระเศวตสุทธชาธาร

ช่วงอายุ 12-15 ปี ได้แก่เรื่อง รายอขอแค้น และจาโต : เล่ห์กลบนกระดาน

ช่วงอายุ 15-18 ปี ได้แก่เรื่อง วัดถ้ำคูหาภิมุข และแดนคนธรรพ์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกเหนือจากบทบาทในฐานะผู้จัดประกายต้นแบบห้องสมุดมีชีวิตในประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่แสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และทันสมัยแล้ว สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ยังจะได้ทำหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กและเยาวชน บนพื้นฐานของความเคารพและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นของตน เสริมสร้างการยอมรับความแตกต่างหลากหลายและใช้สติปัญญาแก้ไข ปัญหา อันจะนำไปสู่สังคมสันติสุขอันเป็นที่พึงปรารถนา

ดร.ศิริกร มณีนรินทร์

สิงห์

เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

سیغا : راج هوتن یغ برانی

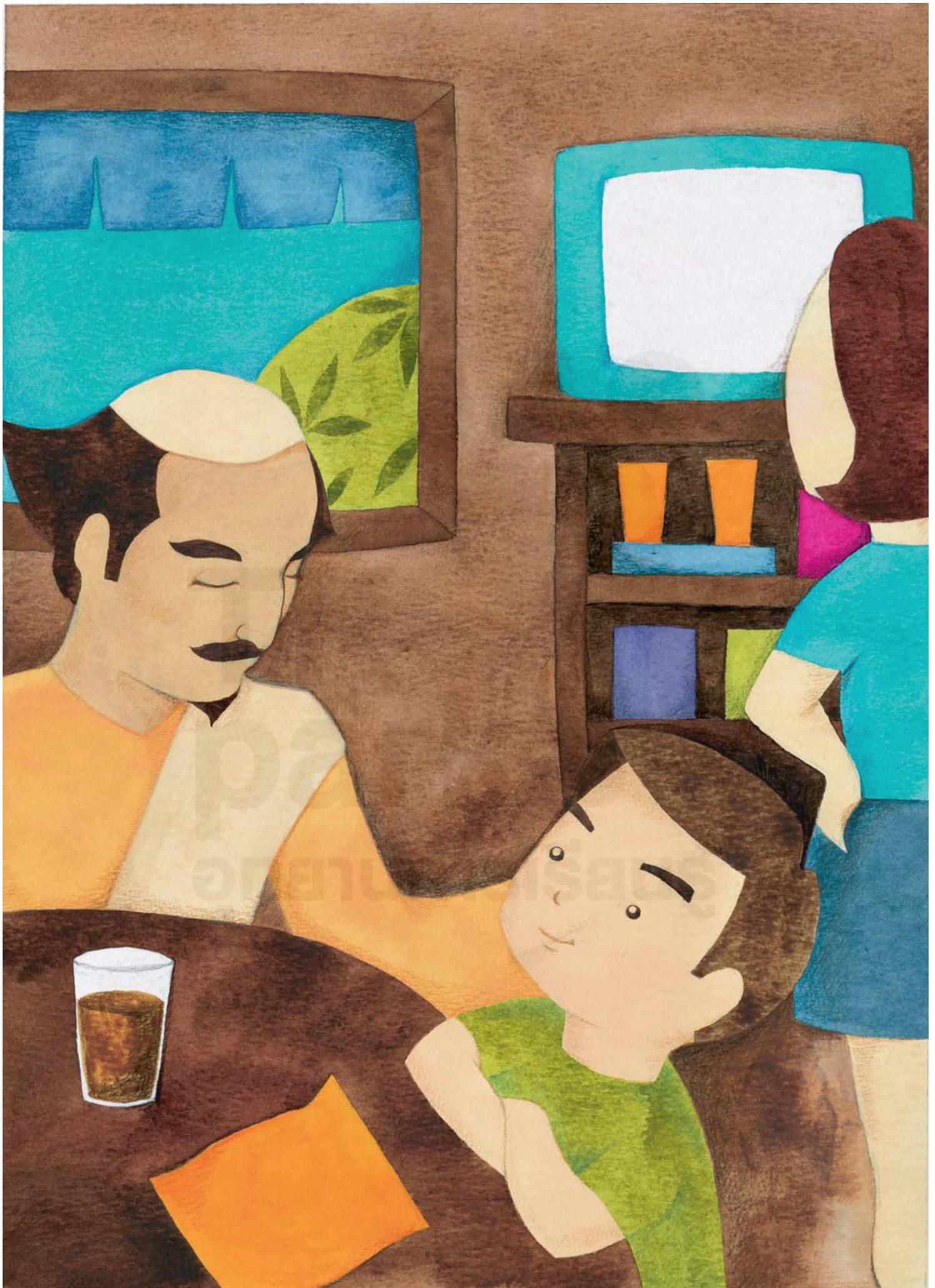
เรื่อง สุพันธ์ แก้วรัตน์
ภาพประกอบ โชติวัฒน์ วนเมธิน

สองสามวันนี้ ร้านของหมวยดูเจียบเหงา ลูกค้าเข้าร้านบางตา
เป๊าะจี้ ลูกค้าประจำของหมวยนั่งจิบน้ำโกปีสบายๆ สายตามอง
ภาพเคลื่อนไหวบนจอโทรทัศน์ที่เสนอละครย้อนยุค มีทั้งเจ้า นาย ป่าว
ทาส ประกาศสงครามกับยักษ์ตัวใหญ่ ตามแบบหนังจักร ๆ วงศ์ ๆ ที่
คุ้นชิน

دوا تيك هاري اين ، كدای موای سوپی سفی ، فلغكغ
ساغت سديكيت ماسوق ككدایش .
فاءچیق ، سآورغ فلغكغ تنف دكدای موای ، دودوق
مینوم کوفی دغن سنغ هاتی ، ماتن ممنداغ کاره کاچ تیوی یغ
سدغ منایغن سبواه چریتا فربا ، یغ اد راج ، منزی ، دان همبا
مغاشتهارکن ففراغن دغن کرکاسی بسر ، مغیکوت کییاساءن
کای وایغ راج - راج .

“สวัสดีครับ เป้าะจี้” เสียงลูกค้าประจำของหมวดอีกคนหนึ่ง
กึ่งวิ่งกึ่งเดินเข้ามาในร้านอย่างคึกคัก

“เจ้หมวด...ขนมท้องถิ่น”

“หยิบเอาเลย ไข่น้อย” ไข่น้อยหยิบขนมกรุบกรอบก่อนยื่นสตางค์
เหรียญห้าบาทให้หมวด แล้วเดินไปนั่งที่เก้าอี้ใกล้ ๆ เป้าะจี้

“กินแต่ขนมกรุบกรอบนี่นะ เจ้าไข่น้อย”

“ก็...ขนมกรุบกรอบชอบจริง ๆ กินแล้วรวยเพื่อนนะ เป้าะจี้”

ไข่น้อยพูดลอยหน้าลอยตา

“แต่กินคนเดียวไม่แบ่งเพื่อน แล้วจะได้เพื่อนที่ไหนล่ะไข่น้อย ขนมอร่อย
ต้องแบ่งกันกินหลาย ๆ คนนะถึงจะรวยเพื่อน” เป้าะจี้พูดพลางเอามือขยี้ผม
ไข่น้อยอย่างเอ็นดู

"سوادي فاءچيق" سوارا دري ساورغ فلغكغ تفت كداي
مواي ، يغ داغ لاري - لاري انجيج ماسوق ككداي سفرت
بياس.

"چي مواي كوويه سيوغكوس!!!"

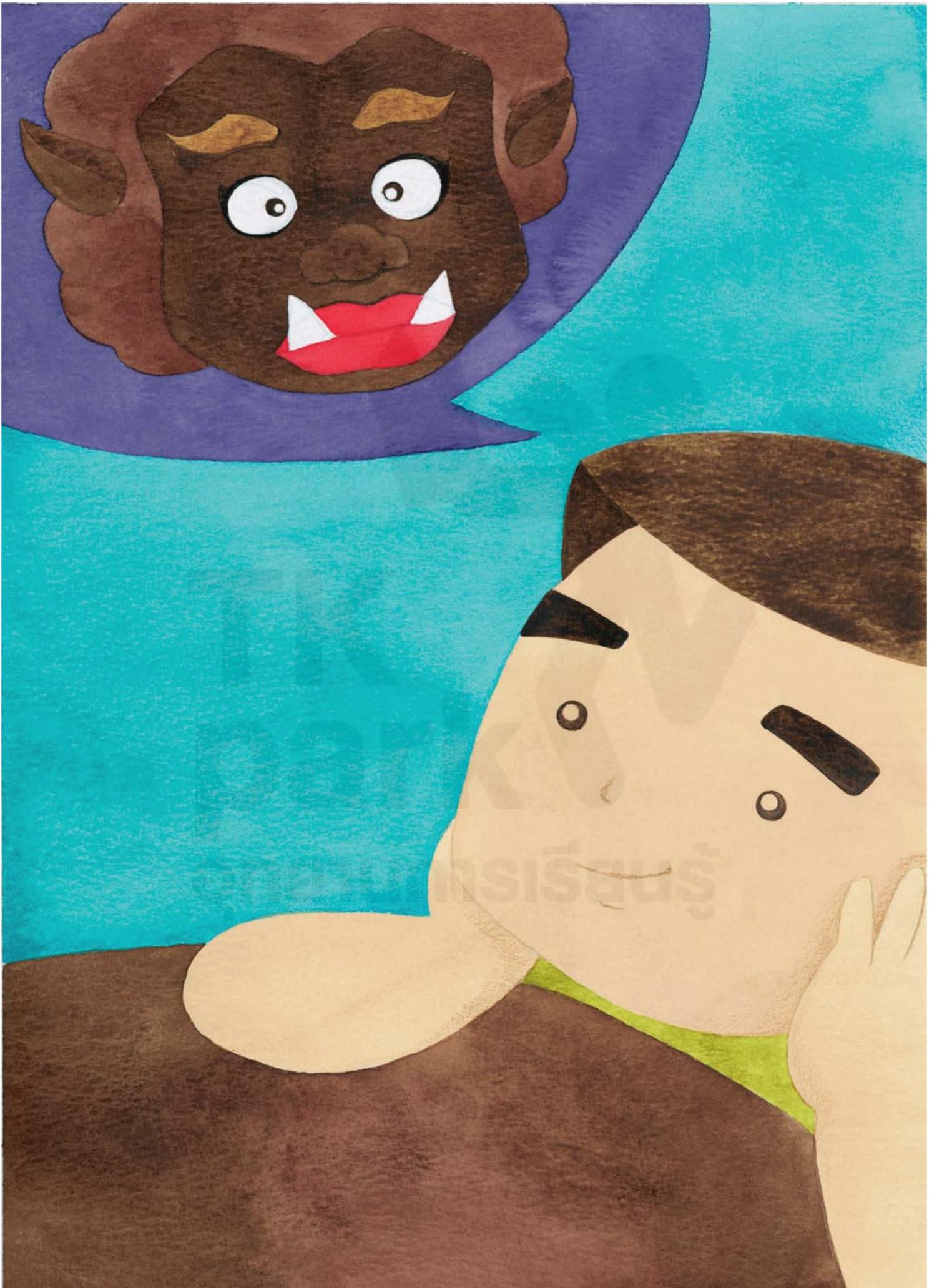
"امبيل سنديريله .. كاي نوي" كاي نوي برجالن ...
مغمبيل بوغكوسن كوويه كروب كريب ، سرت مغمبولوركن
دويت شيلغ 5 كوب كفد مواي، كمدين مغمبيل تفت
دودوق دكت دغن فاءچيق.

"ماكن كوويه كروب كريب كه كاي نوي؟؟"

"يا ساي ساغت سوك كوويه كروب كريب، بيلا ماكن
كيت اكن راماي كاون - كاون ... فاءچيق" كاي نوي
بركات دغن فندغن يغ ملايغ كسان سيني.

"تافي .. جك ماكن تاء باكي كفد كاون ... دمان كاون ناء
راماي ؟ كوويه راس سد فستي دباكيكن كفد اورغ -
اورغ لاءين ، بارو كاون ناء راماي" فاءچيق بركات سمبيل
مرابا - رابا كفد كاي نوي دغن فنوه كاسيهن بلس.

“เป๊าะจี้...”

ทุกครั้งที่ไข่นุ้ยพูดอย่างนี้ เป๊าะจี้ได้ทันทีเลยว่าต้องมีคำถาม

“เป๊าะจี้...ยักษ์มีจริงหรือเปล่า ? แล้วเดี๋ยวนี้อยังมียักษ์อยู่หรือเปล่าครับ”

จริงอย่างที่เป๊าะจี้คาดเดา ไข่นุ้ยใช้มือเท้าคาง ทำที่ลอยเหนือพื้นแกว่ง

ไปมา ที่ทำต้งอกต้งใจฟัง จนเป๊าะจี้และหมวยอดยิ้มไม่ได้

“มี แต่ก็มีเฉพาะในนิยายเท่านั้นแหละ”

"فاءچيق"

ستياف كالي كاي نوي بركات بكيني ، مك فاءچيق بولييه
مپغك بهوا اي اد سوالن ناء تا ن.

"فاءچيق !!! ... كر كاسي اد سوغكوهكه فاءچيق؟ ، ماس
سكارغ ماسيه اد كه كر كاسي؟"

ميمغ بنر اف يغ فاءچيق سغك ، كاي نوي منوغكت
داكو ن. كاكي بركابو غ - كابو غ ، دغن فنوه فمرهاتين ايغين

مندغر چريتا دري فاءچيق ، سهيغك فاءچيق دان مواي ترسپوم
سام.

" اد ... تافي دالم چريتا دوغيغ ساج "

“ยักษ์คือคนตัวใหญ่นั่นแหละ” เป้าะจีจิบน้ำโกปีแล้วอธิบายต่อ
อย่างอารมณ์ดี

“เคยได้ยินไหมล่ะ ที่เวลาเห็นคนตัวใหญ่ๆ หรือคนที่แข็งแรง ๆ
แล้วเขาเรียกกันว่าตัวโตเหมือนยักษ์ปักหลั่นนะ”

“ก็ดูพี่จ๋าเพียรที่เป็นทหารพรานนั่นไง ตัวโตโตร่างกายแข็งแรง
ยกข่าวสารได้ที่สะพาน” หมวยพูดถึงลูกค้าคนหนึ่งที่เป็นทหาร เพิ่งมา
ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นั่นซึ่งคนทั้งสามต่างรู้จักดี

“แล้วจ๋าเพียรเขากินคนเป็นอาหารหรือเปล่าล่ะเจ้าหมวย ?” ไข่นุ้ย
ถามอีก

“จะบ้าแล้วหรือไข่นุ้ย จ๋าเพียรเขาเป็นคน กินข้าวเหมือนกับเป้าะจี
เหมือนกับเจ้ เหมือนกับไข่นุ้ยนั่นแหละ”

“หรือ...”

" ڪر ڪاسي ايا له ما ٺوسيا بربدان بسر " فاء چيچ مينوم ڪوفي
دان تروس منچر يتا کن دغن فراساءن يڄ بايق.
" فرنه دغر که کات - کات اورغ؟؟؟، بيلا برجومفا
ماءنوسيا يڄ بربدان بسر دان ڪاڪه، مک دي اکن دفگکيل بسر
سفرت ڪر ڪاسي.

"چوبا ليهت چا فيان يڄ جادي عسڪر هوتن ايت، توبهڻ
بسرا ڪي فول ڪاڪه، اڻگت ڪوني براس سڪوني سڪالي"
مواي مپيوت تنتغ ساورغ فلغڪڇ يڄ جادي عسڪر، بارو
داغ منجانکن توڪس دڪاواسن اين دان ڪتيڪ - تيڪ اورغ
ايت فون ڪنل بايق دغنڻ.

" اي ه ه ه...!!! چا فيان ماکن اورغ سبا ڪاي مڪانن؟ ڪاي
نوي منا ڻ.

ڪيلا... ڪاي نوي ني!! چا فيان دي اورغ بياسا، ماکن
ناسي سفرت فاء چيچ، سفرت چي مواي دان سفرت ڪاي
نوي.

"اووو!!!..."

เป๊าะจี้ หมวย และไข่นุ้ย มองไปที่จอโทรทัศน์ที่เป็นภาพของยักษ์
กับพระโอรสหนุ่มกำลังฟาดฟันกันอย่างเอาเป็นเอาตาย

“ทำไมคนเราต้องทะเลาะกันด้วยละ เป๊าะจี้” ไข่นุ้ยถามไม่หยุด
ด้วยความช่างสงสัย

“จริงด้วย” หมวยเสริมด้วยท่าทางครุ่นคิด

“เดี๋ยวนี้คนชอบทะเลาะกันเยอะนะเป๊าะจี้ ดูในโทรทัศน์ก็เห็น
คนทะเลาะกัน ในหนังสือพิมพ์ก็มีคนทะเลาะกัน ที่บ้านเรายังแล้วใหญ่
ทะเลาะกัน บ๊วย บ๊วย เมื่อวานนี้เป๊าะสุเล่าให้ฟังว่า เจ๊ะสะนิเกือบชก
เนรลอย เพราะเนรลอยขับรถไปชนแพะของเจ๊ะสะนิเข้าให้ เนี่ยเมื่อกี้
อาม่าก็เล่าว่าที่ตลาดเก่าแม่คำก็ทะเลาะกับคนที่มาซื้อของ เห็นว่าโกงตาชั่ง
กัน ทำไม่ถึงเป็นอย่างนี้ไปหมด คนบ้านเราเขาทะเลาะกันมานาน
แล้วหรือ”

فاءچيق ، مواي دان كاي نوي مندڭ كاره تيوي يغ منايغ
كمبر كركاسي سدڭ برفرڭ دغن ساورڭ فتوا راج دغن فنوه
فمرهاتين.

"کناف!! اورڭ کيت برباله دان برکلاهي .. فاءچيق؟"

کاي نوي ساللو منا ن دغن فنوه کحيرانن.

"ميمڭ" مواي منمبه دغن کاي اورڭ يغ ميمکر

"سکارڭ اورڭ سوک برکلاهي نه فاءچيق، چوبا ليهت دالم

تيوي اد اورڭ يغ برکلاهي، دالم سوتخير فون اد اورڭ برکلاهي،

لبيه - لبيه لاكي دتفت کيت ، ساللو برکلاهي، کلمارين فاء

سو اد منچريتاکن بهوا چيء سنيد همفير برتومبوق دغن انق

سامي لوي، کران انق سامي لوي مندو کریتا دان برلاکو

ايکسيدين دغن انق کميڭ فاءسو.. دان سينتر اين عامما فون

منچريتاکن بهوا دکداي لام ، توء فراءيس برباله دغن فلڭکڭ يغ

مبلي بارڭ ، کوننڭ منيفو تيمبڭن، کناف جادي بکيني ، اورڭ

کيت برباله دري دولولاکي که...؟؟؟!!

“คนเราก็ทะเลาะกันทุกยุคทุกสมัยนั่นแหละ หมวย บางทีทะเลาะกัน ด้วยเรื่องไม่เป็นเรื่องด้วยซ้ำ อย่างบางทีนั่งคุยกันอยู่ดีๆ ก็ทะเลาะกัน ทำให้ แยกความสามัคคี ทำให้เกิดความไม่สงบสุขในการอยู่ร่วมกัน ตรงข้ามกับ ความสามัคคีที่หากมีในกลุ่มชนใดก็จะมีแต่ความสงบสุข หมวย ไข่มุก อายากรู้ ใหม่ว่าผลของความสามัคคีจะมีผลดีอย่างไร ?”

“อยากรู้ครับ”

“หมวยด้วย หมวยก็อยากรู้เหมือนกัน”

เป๊าะจี้ไข่มุกลูบคางแล้วยกน้ำโกปี้ขึ้นจิบ พร้อมทั้งยกเท้าข้างหนึ่งมานั่งพิง บนเก้าอี้ ขยับผ้าหรือแบพาดบ่าให้เข้าที่ มือข้างซ้ายวางบนเข่า

ทั้งหมวยและเจ้าไข่มุกก็เดาได้ทันทีว่าจะได้ฟังเรื่องสนุก ๆ จากเป๊าะจี้อีก แน่แน่นอน

" اورغ كيت برباله دستياف زمان موي ... ، كادغ كالا
برباله دغن تيدق اد حال، سفرت بر بوال بايق - بايق كمدين
بر كلاهي فون اد، ميبيكن برفچهبله دان تيدق برساتو فادو،
موسنهكن كامانن دان كسناغن هيدوف، سباليقن جك اد
فرفادوان ، مك اكن مموهكن كسناغن هيدوف ، موي، كاي
نوي ايغين تاهو كه تنتغ كبايقن فرفادوان ددالم مشاركت...؟
يا ... ميمغ ايغين تاهو.."

"موي فون ايغين تاهو جوك" فاءچيق مپافو داكو ن سمبيل
مغفكت چاون كوفي دان مغهروفتن، كمدين مغفكت سبله
كاكين دان ملتق داتس كروسي، دسمفغ مغاليهكن كابين سربن
دباهو ن، موي دان كاي نوي ميغك بهوا تنتو اكن بولييه دغر
چريتا دري فاءچيق.

“สมัยก่อนนะ...” เป้าจีเริ่ม

“คนในชุมชนบ้านเราไม่มากอย่างนี้หรอก แม้จะมีทั้งคนไทยพุทธ คนจีน และคนมุสลิม ก็อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เคยทะเลาะกัน ไม่เคยมีปากเสียงกัน มีอะไรก็แบ่งกันกินแบ่งกันใช้ งานบุญ งานกุศลทุกคนก็ช่วยเหลือกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นพรรคเป็นพวก คนไทยพุทธบริจาคช่วยสร้าง มัสยิด คนมุสลิมช่วยงานบวช งานแต่งงานของคนไทยพุทธ คนจีนก็ร่วมมือช่วยเหลือกันตามประสาที่พอช่วยได้ เพราะความสามัคคีนี้แหละจึงทำให้พวกเราอยู่ร่วมกันด้วยปกติสุข”

"فد زمان دولو.... " فاء چيق مولا كن.

"فندودوق دالم مشاركت كيت اين تاء بكتو راماي، اد يغ
براكام بوذا ، اورغ چينا دان مسلم، ماسيغ- ماسيغ هيدوف
دغن داماي، تيدق فرنه بر كلاهي، برياله بنته، جك اد مكانن،
دبهاكي ماكن برسام، بيلا اد مجلس كيا جيكن ساليغ
تولوغ منولوغ ، تنفا ممبيذا فواق دان كومفولن، اورغ يغ براكام
بوذا مغهولور بنتوان اونتوق ممينا مسجد ، منكل مسلم فول
ميرتاي دالم مجلس فركهوينن اورغ بوذا، اورغ چينا فون تيدق
كتيغكلن توروبت ممبنتو سقدار كممفوان مريك، كران فرفادوان
اين ساجله يغ اكن مغامانكن كهيدوفن كيت برسام...."

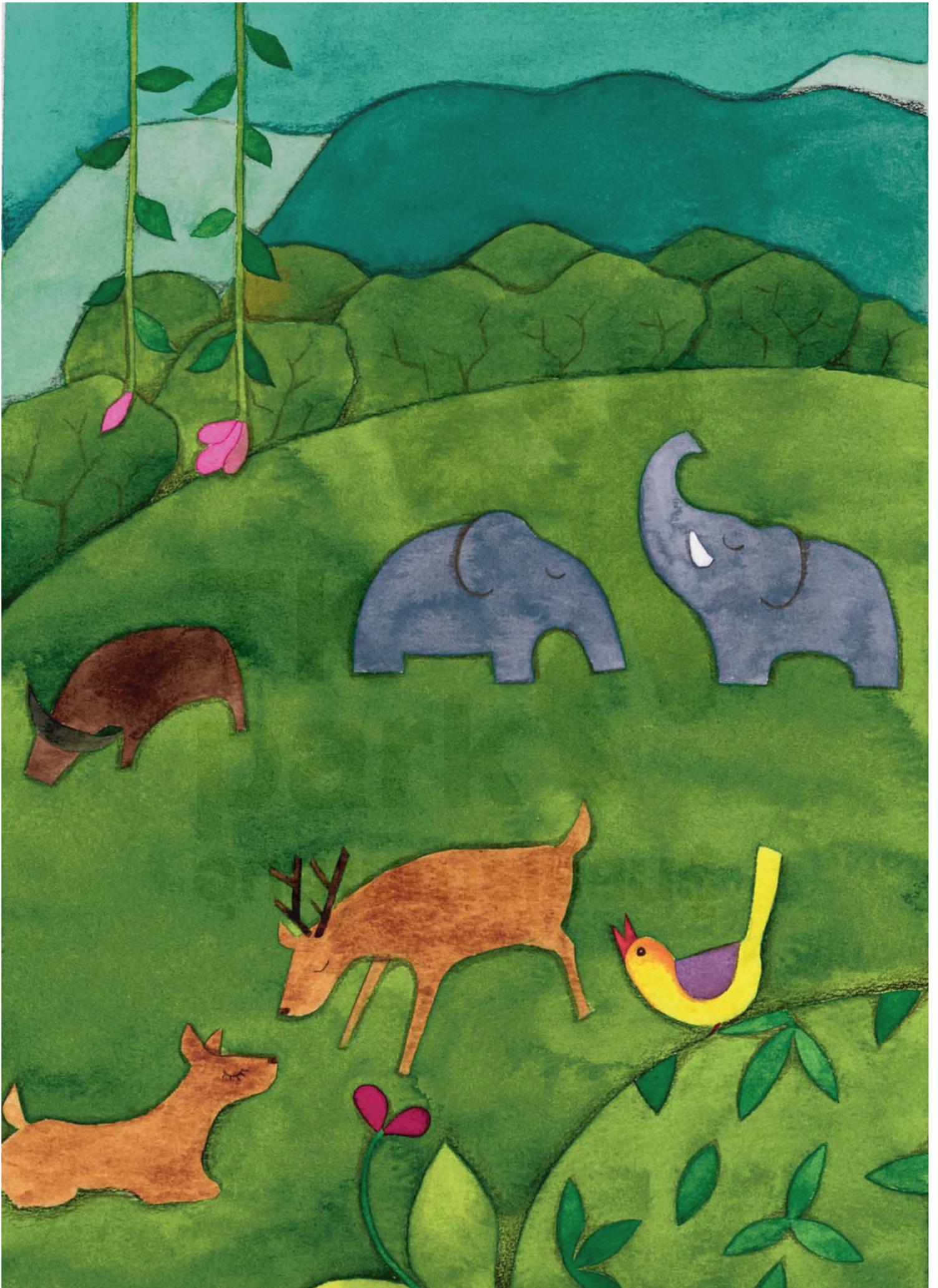
“นั่งฟังตั้งนาน ผมคิดว่าเป๊าะจี้จะเล่านิทานให้ฟังเสียอีก” เสียงไข่น้อย
พูดขัดจังหวะ

“เดี๋ยวสิวะ เอ็งนี่ทำเป็นใจร้อนไปได้ นี่เป็นไตเติ้ลเว้ย” เป๊าะจี้
แก้งพูดเสียงดัง

ไข่น้อยนิ่งเงียบ หมวยอมยิ้มพร้อมขำเลียงตาดูไข่น้อยที่นั่งทำหน้ามุ่ม
“มันเป็นนิทานปรัมปรา...” แล้วเป๊าะจี้ก็เล่าว่า...

دودوق ده لام ، ساي فيكيڤ فاءچيق اكن منچريتا سفاي
ددغري برسام" سوارا كاي نوي منچلهي.
"توغكو له ...!!! اين سباكاي فرمولاءن ساج ، جاعن
برهاتي فانس" فاءچيق سغاج مڠمكتكن سوارا ن.
كاي نوي ديم ميسو، موي ترسيوم سخيغ منجليغ فنداغن
كاره كاي نوي يڠ ماسم مورام اين.
"دي قصه دوغيغ...." فاجيق مولاكن چريتا ن.

ณ ป่าใหญ่สุดที่อุดมสมบูรณ์ แผ่นดินส่วนใหญ่ของ
เทือกเขาสันกาลาคีรี ในอดีตกาลนานโน้น มีต้นไม้หลากหลายชนิด
มีสัตว์ป่าต่าง ๆ มากมาย และสัตว์ในป่าแห่งนี้พูดภาษามนุษย์ได้

دسبواه هوتن بلنتارا، سباكاي هوتن یخ برکأداءن سمفورنا ،
سبیداغ تانه دفیغکیر بوکیت سغکالا کیری، دزمان دهولو....
اد فوکوک کایو برماچم - ماچم جنیس، دان دفنوهی دغن
بینتاغ - بینتاغ هوتن ، سموا بینتاغ دسینی بولیبه بریچارا دغن
بهاس ماءنوسیا.

มีสิ่งใดหน้่มตัวหนึ่งชื่อว่า “ซิงอ” เป็นเจ้าแห่งสัตว์ป่าผู้เปี่ยมล้น
ด้วยคุณธรรม ปกป้องคุ้มครองดูแลสัตว์น้อยใหญ่ด้วยความยุติธรรม ทำให้
สัตว์ป่าทุกตัวอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข
อยู่มาวันหนึ่งก็มีเหตุร้ายเกิดขึ้น...

اد سأيكور سیغا مودا یغ برنام "سیغا" ، سلاکور راج ددالم
هو تن این، دی سأيکور بینتاغ یغ فنوه دغن کمورهن هاتی،
- ممبری فرلیندوغن کفد بینتاغ - بینتاغ کچیل دغن سعادیل -
عادلن، مپیکن سموا بینتاغ - بینتاغ ایت هیدوف دغن امان
دان دامای.

کمدین فد سوات هاری اد برلاکو سوات کجادین
یغ تاء دسغک - سغک.....

ยักษ์ใหญ่หิวโซคนหนึ่งชื่อว่า “คาสี” เดินทางผ่านมา เห็นว่า
ป่าแห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์และมีสัตว์ป่ามากมายพอที่จะเป็นอาหารกิน
ได้นาน จึงร้องเรียกหาหัวหน้าสัตว์ของป่าแห่งนี้

“เฮ้ย...ผู้ใดเป็นเจ้าของป่าครองคัมครองถันนี้ ออกมาเจรจากันหน่อย”
เสียงเจ้าคาสี ยักษ์ผู้หิวโซตะโกนลั่น

اد سايكور كر كاسي يغ لافر هاءوس برنام "كاسي" لالو
دهوتن يغ ماسيه سمفورنا ايت دان تمفق بهوا دهوتن اين بايق
بيناتغ - بيناتغ يغ بوليه دجاديكن مكانن سفنجع ماس. لالو
مفكيل كتوا بيناتغ دهوتن اين
"هاي....!!!! سيفا سلاكو فميمين يغ منجاك دهوتن
اين، ماري كيت بريچارا سديكيت" سوارا كاسي يغ لافر ايت
ملاءوغ دان بردغوغ دسلوروه هوتن .

ซึ่งอ ลิงโตหนุ่มได้ยืนดั่งนั้นก็ตกใจรีบวิ่งเข้าไปหาเจ้ายักษ์คาคี
แล้วละล่ำละลักบอกว่า

“ข้าเอง...ข้าเป็นผู้คุมครองดูแลสัตว์ป่าบริวารทุกตัว ณ ที่นี่”

“อืม...ดีแล้ว หากเจ้าไม่ยอมตายก็ให้ส่งบริวารของเจ้า ให้ข้ากิน
วันละตัว ๆ ได้ยินไหม”

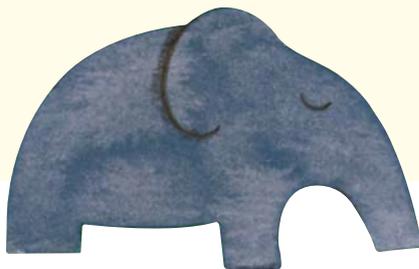
سيغا مودا مندغر فغكيين ايت ، مك تركجوت دان تروس
برلاري اونتوق برتمو دغن كاسي ايت سرايا بركات :
" ساي له ساي سباكاي فميمفين بيناتغ دهوتن اين "
" هيم ..!!.. باءيقله !!! جك كاو تاء ماءو ماتي ، هنزله
رعيت كاو كفد ساي ، سايكور سهاري ، دغر اتاوتيدق؟!...!!

ด้วยความกลัว ชิงอจึงรีบตกลปากรับคำโดยไม่ทันได้คิด
แล้วเจ้ายักษ์คาซี้ก็จับข้างไซโคร้ายเชือกหนึ่งฉีกเนื้อกินเป็นอาหาร
ต่อหน้าต่อตาของชิงอ แล้วเดินไปนอนพักที่ริมชายป่า รอกินอาหาร
ที่ชิงอเจ้าป่าจะจัดส่งให้ในวันต่อ ๆ ไป

دغن تكانن اوليه فراساءن تاكوت، سيغا ممبري جاوابن دغن
تنفا برفيكير ترليه دهولو، لالو كاسي ايت فون منغكف سايكور
كاجه يغب برنصيب مالغ، مڭكويق داكيغن سباكاي مكانن ددغن
سيغا، كمدن برجالن انتوق مغمبيل تمفت بريجة دفيغكير هوتن،
منوغكو مكانن يغب سيغا اكن مغيريم كغد ن دهاري برايكونتن
نتي.

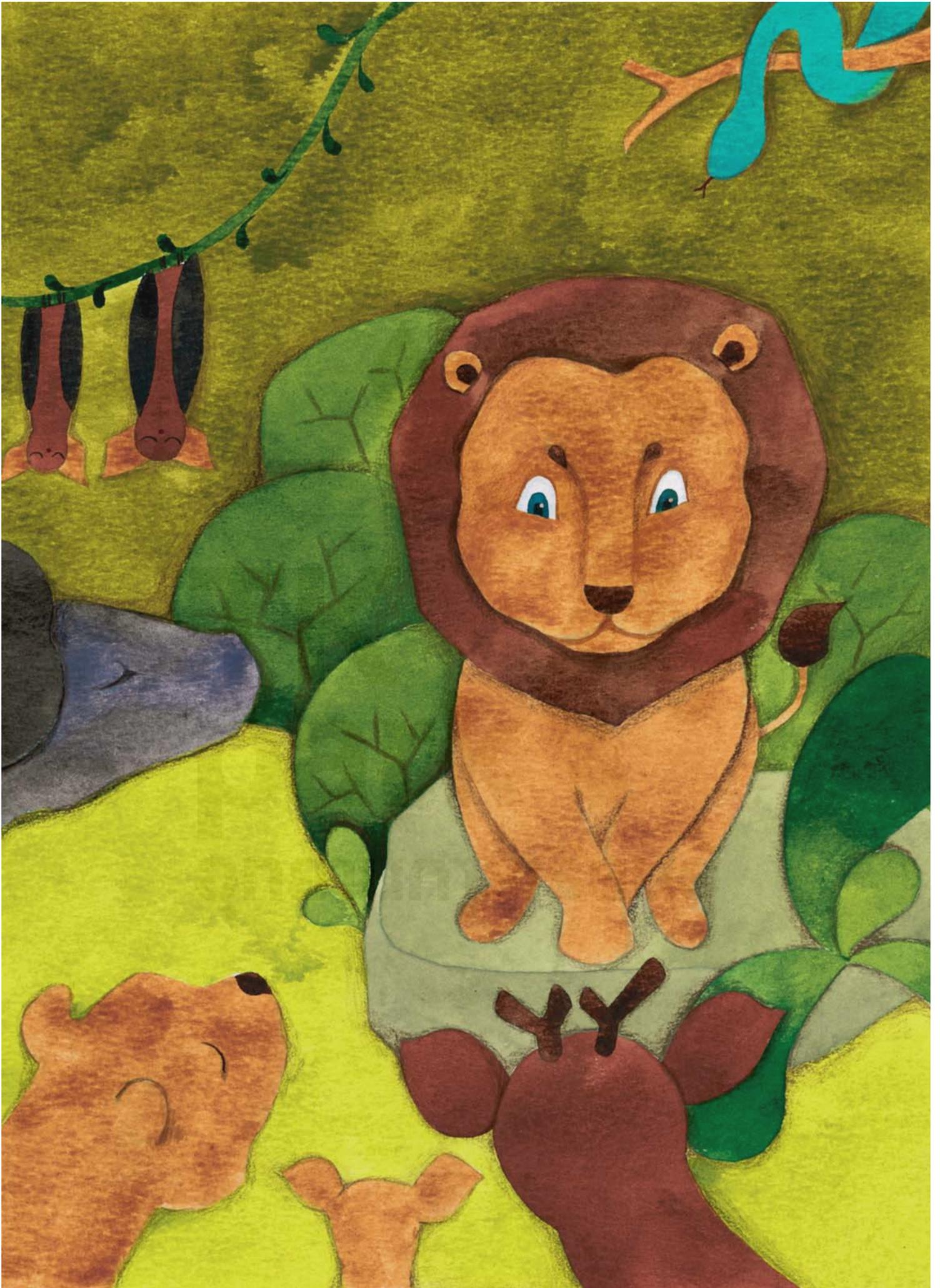

ซึ่งกลับมา นั่งครุ่นคิดและคร่ำครวญกับตนเองว่า
“ไม่น่าตลกปากรับคำเจ้ายัยกษัตริย์เลย หากเราส่งพรรคพวก
พี่น้องสัตว์ไปให้ยัยกษัตริย์วันละตัว พวกเราคงตายหมดแน่”

سیغا مغولفی فیکرانن سمولا ، مره فیکران سنديري بهوا
" تاء فاتوت منريما فرموهونن کاسي تادي ، کران جک
کیت مغیریم سانق سودارا کیت کفدن سأيکور سهاري ، ننقي
هابيس دماکنن "

ซึ่งจึงเรียกสัตว์ทุกตัวมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ เมื่อสัตว์ป่า
ทุกตัวมาพร้อมหน้ากัน ซึ่งจึงพูดด้วยสีหน้ากังวล เสียงเศร้าแต่กังวลว่า

“พวกเราทุกคนรู้แล้วนะว่า เจ้าคาซียักษ์ร้าย มันขอให้เข้าจัดส่ง
พวกเราไปเป็นอาหารของมันวันละตัว ถ้าพวกเราไม่ช่วยกันทำอะไรสักอย่าง
แล้วละก็...พวกเราจะต้องตายกันทุก ๆ วัน จนหมดป่า”

لالو سيغا ممكيل سموا بينانغ برونديغ اونتوق منچاري
جاواين ، افيل سموا اهلي سيدغ داغ ، سيغا فون بركات دغن
اير موك يغ كلوه كسه دان دو كچيتا بهوا :
" كيت سموا سوده تاهو بهوا سخ كاسي جاهت ، مييناء
سفاي ساي مغريم كيت سموا اونتوق دجادي مكانن سايكور
سهاري، جك كيت تيدق برتيدق سسواتو فركارا... كيت
اكن ماتي هابيس سهوتن"

ฝูงสัตว์ทุกตัวพากันเงียบกริบ

รีมา แม่เสื่อสาวยืนท่าตาบริบ ๆ กรูบาควายถึกนอนฟังนึ่งไม่แกว่งหาง
กระจงน้อยปะลาโนะยีนนึ่งไม่ไหวตัว ค้างคาวป่าก็ลอลลาว่าห้อยหัวนึ่งเงียบ
มอแยะค้างแสนชนนึ่งตัวอไม่กล้าสบตา สัตว์ทุกตัวพากันนึ่งไม่มีความคิดเห็น
ใด ๆ ออกมาจากปาก เพราะกลัวว่าตัวเองอาจจะถูกส่งให้เป็นเหยื่อเจ้าคางคก
เป็นรายต่อไป

سموا بيناتغ ايت ممبيسو سريبو بهاس.

هريماو بتينا مودا مغليف مات كليف - كليف ، كرباو
كاسي تيدور مباريغ تيدق بر كرق ايكور ن، كنچيل برديري
تكق تيدق بر كرق، كلاوار هوتن ممبوي كفلا ن كباوه، موييق
دودوق تربوغكوك تيدق مندغ مات سيافا، سموا بيناتغ ممبيسو ،
تيدق اد اف - اف فيكيران ترلومفت دري مولوت - مولوت
مريك، کران بيمبغ ديرى سنديرى اکن دجادیکن مغسا کفد
سغ کاسي.

ซึ่งพูดด้วยน้ำเสียงสิ้นเครื่องว่า...

“เมื่อไม่มีหนทางใดที่จะแก้ไขได้ ข้าขอให้พวกเราทุกตัวรีบวิ่งหนี
ไปให้ไกลที่สุด และพรงนี้ข้านี้แหละจะเป็นอาหารของเจ้ายักษ์คาคาซีเอง...”

TK
park
อุทยานสัตว์ป่า

سیغا براوچف دغن سوارا یغ کمنتر کاتن :
"افییل تیدق اد جالن اونتوق میلسایکن مسئله این ،
دهارفکن کامو سمو لاریله جاءوه - جاءوه دری سین، دان
فد ایسوق هاری ، سای سندیری اکن قربانکن دیری، اونتوق
جادی مغمسا کفد سغ کاسی ..."

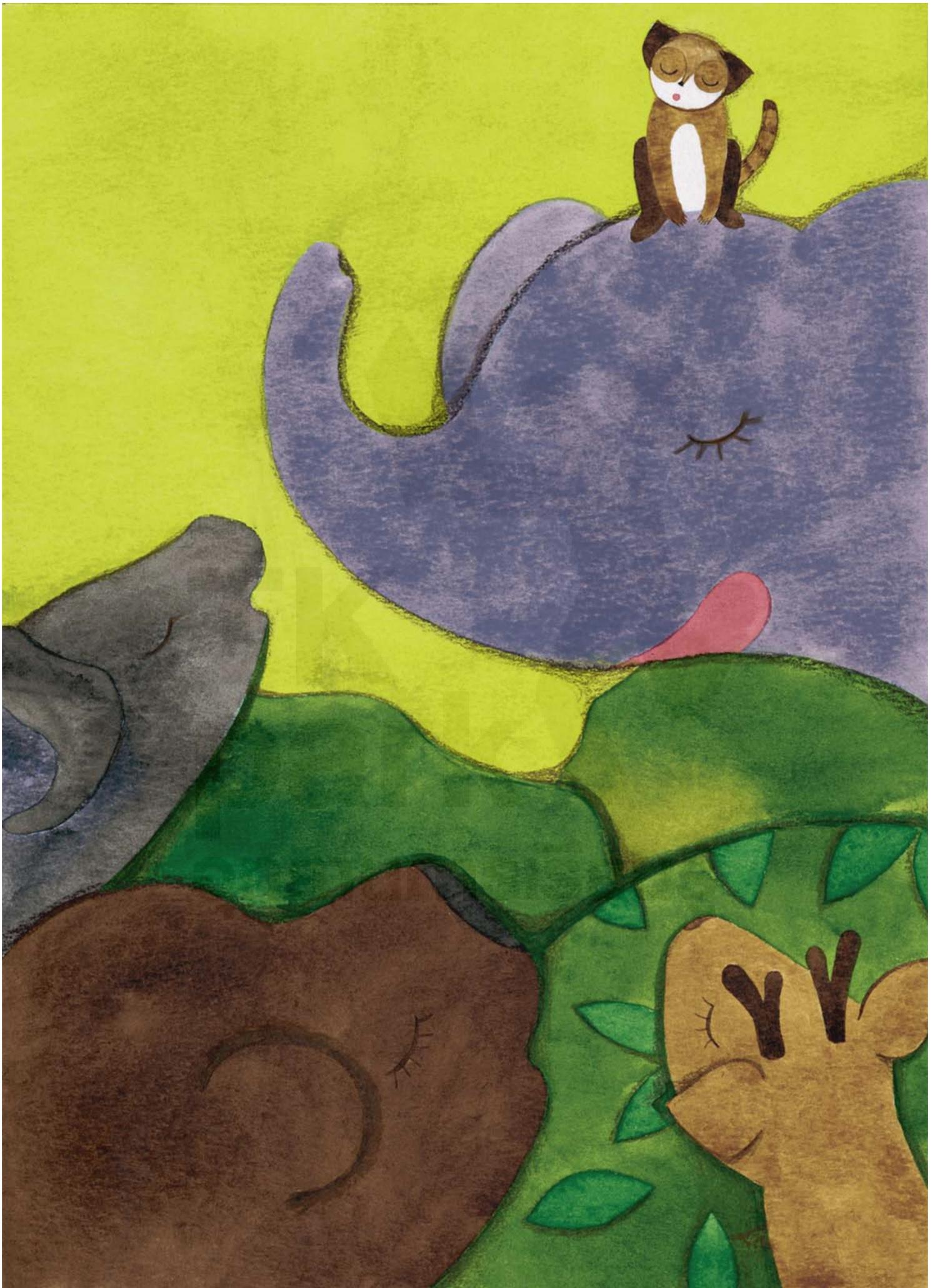

“พี่น้องทั้งหลาย...” เสียงมุสั้งหนุ่มตะโกนขึ้น “เราจะยอมให้ท่านซึ่ง ต้อง
สละชีวิตเพื่อช่วยรักษาชีวิตพวกเรา โดยที่เราไม่คิดจะทำอะไรเลยอย่างนั้นหรือ
...มันถูกต้องแล้วหรือ ถ้าเป็นเช่นนั้น ข้าขอสมัครเป็นเหยื่อเจ้ายักษ์ร้ายคาซีเป็น
ตัวแรก และขอให้ท่านซึ่งอนำพวกเราหนีไปให้เร็วที่สุดและไกลที่สุด”

" سودارا كو سكلين" سوارا دري موسخ مودا ملاءوغ
" كيت اكن مبنر سيغا يڭ كيت سنجوغي مغربانكن جيوا ن!!!!
كيت ملفسكن تبوسن كيت، !!! تيدق ممفوكه كيت منچاري
جالن !!!! بتولكه جالن يڭ سموا كيت مبيسو بكيني؟؟؟ جك
بكيٽو ، مك ساي سنديري له اكن منجادي مڭسا ايكور يڭ
فرتام كفد كاسي ، سباكاي مېوك جالن انتوق سيغا مبابوا كيت
سموا ملاريكن ديري.

สิ้นเสียงเจ้ามูฮัมมัด สัตว์ป่าตัวอื่นก็พากันตะโกนร้อง
“ข้าด้วย ข้าด้วย ข้าด้วย ข้าด้วย...”

ซึ่งอนำตาลคลอรู้สึกซาบซึ้งในความรัก ความกล้าหาญ และความเสียสละของเหล่า
บริวารที่มีต่อตนและต่อพวกสัตว์ป่าด้วยกัน

“เออละ ไหน ๆ พวกเราจะยอมตายด้วยกันแล้ว แทนที่พวกเราจะยอมให้มันกิน
เป็นอาหาร เรามารวมกำลังกันต่อสู้เจ้าคาสีไม่ได้ดีกว่าหรือ” ก็อรอลิงแสนซนเสนอความคิด

“ใช่แล้ว เราต้องสู้มัน เราต้องสู้มัน” ทมิแก่บรูแหวะตะโกนลั่นป่า

“เราต้องสู้มัน สู้มัน สู้มัน สู้มัน สู้มัน สู้มัน” เสียงสัตว์ทั้งหลายตะโกนขึ้นพร้อมกัน
สุดเสียง

“ในเมื่อพวกเรายินยอมพร้อมใจร่วมกันต่อสู้ ข้าขอหาหรือว่า เราจะใช้วิธีการใด
เพราะเจ้ายักษ์คาสี ตัวมันใหญ่โตเหลือเกิน” ซึ่งถามเหล่าบริวาร

بيلا سوارا موسغ براخير ، بيناڭ - بيناڭ لاءين ملاءوڭ
دغن قواڭن :
" ساي برسام ، ساي برسام ، ساي برسام ، ساي
برسام"

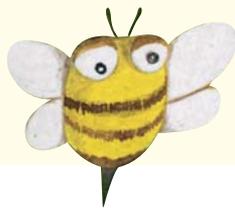
اير مات سيغا ممباهي فيفي ، کران تر تاريق دغن اوچافن ،
کبراني دان فغربانن بيناڭ - بيناڭ ترهادفن دان کفد سموا
بينانڭ - بينانڭ دسيئو .
" کالو بکيتو کيت سموا اکن ريلاماتي ، ادله لبيه
بايق دري کيت منجادي مڭسا کفد سڭ سيغا کانس ايت ،
ماريله کيت لاونڭ " کرا بواس منچاغنکن فيکيران .
" يا ميمڭ کيت فسئي ملاونڭ ، کيت فسئي ملاونڭ "
برواڭ ملاءوڭ سلوروه هوتن .
" کيت فسئي ملاونڭ ، لاونڭ ، لاونڭ ، لاونڭ ، لاونڭ ، لاونڭ ،
لاونڭ " سوارا دري بينانڭ - بينانڭ ملاءوڭ دغن سوارا يڭ
قواڭ .
" افبيل کيت ده ستوجو اونتوق سهاتي ملاون سيغا ، مک
باکايماکه چارا دان جالن اونتوق مڭاتسي کاسي يڭ بسر ايت "
فرتاپادن سيغا کفد سموا بينانڭ .

“พวกข้าจะรุมต่อยหน้าตาและเนื้อตัวมันพร้อม ๆ กัน” ต่อดัวน้อยอาสา
 “พวกข้าด้วย” ทั้งฝูงผึ้ง ฝูงแตน ขอร่วมกำลัง
 “ข้าจะไล่ขวิด ไส้แทงมัน” เจ้าบาเดาะแรดหนุ่มอาสา
 “ข้าด้วย ข้าด้วย” เจ้าวัวลือมูขอร่วมด้วย
 “พวกข้าจะขบกัดและพ่นพิษ” อูราซ็อนะเจ้างูเห่าเผือกก็ขึ้นอาสา และเหล่า
 งูพิษอื่น ๆ ก็ขอร่วมต่อสู้ในครั้งนี้ด้วย
 “พี่น้องเรา ถ้าพวกเราช่วยกันร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียงเพื่อต่อสู้กับ
 เจ้ายักษ์ โดยที่เราไม่หวาดหวั่นเกรงกลัว พวกเราจะต้องได้รับชัยชนะ” ซึ่งอพูดเสริม

"Kit aken kromon mibisa n dsloroh badan" تبواغ
 منچادغ.
 "kami aken bersam chadgen ain" كومفولن مادو دان لبه مپاتو
 هاتي.
 "ako aken mnduq dan tikem" بادق مودا ميري چادغن.
 "sai bersam, sai bersam" لبو بري چغفور تاغن.
 "kami aken kikit dan sibor bissa" اولر سندوق منچادغ
 برسام - سام دغن اولر لايين دالم فرجواغن كالي اين.
 "sodara skalin, jak kit bersato hati dan bersato tnak"
 دالم فرجواغن دغن سغ كاسي كانس اين ، تنتو اكن مندافت
 كمناغن "siya mberi simagt".

รุ่งขึ้น เจ้ายักษ์ใหญ่คาซึถือไม้ตะบองเดินทางมาหาซึ่งอ
สิงโตเจ้าป่าเพื่อทวงอาหาร ขณะที่เดินผ่านหุบเขาบูเกะ โดยไม่ทัน
ระวังตัวก็ถูกพวกสัตว์ที่หลบซ่อนตัวอยู่พากันกรูเข้าทำร้าย โดย
พร้อมเพรียงกัน ช้าง แรด วัวกระทิงวิ่งเข้าแทง เสือวิ่งเข้ากัด
หมีวิ่งเข้าตะปบ ต่อ แตน ผึ้งตัวน้อยๆ บินเข้าต่อย งูพิษทั้งหลาย
เลื้อยเข้าขบกัด ผึ้งนก กา เขี่ยพวกกันจิกตีลูกตา ศีรษะ จน
เจ้ายักษ์คาซึทนไม่ไหวรีบโถยอ้าววิ่งหนีไป...

เสียงไซโยให้ร้องในชัยชนะดังกึกก้องป่า ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา
เจ้ายักษ์ร้ายคาซึไม่กล้าเยื้องกรายเข้าไป ณ ที่แห่งนั้นอีกเลย สัตว์ต่างๆ
ในป่าใหญ่ฮูเต ในการคุ้มครองของซึ่งอก็อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขตลอดมา

فد فاكهي كاي سوقن هاري، سغ كاسي بسر ممكغ توغكت
برجالن دغن سومبوغن كأره سيغا، سفاي منونتوت مكانن يغ
دجنجىكن، سماس ملالوئي بوكيت ايت ، دغن تاء سمفت
منجاءك ديرى ، بيناتغ - بيناتغ يغ برسبوي فون كلوار مېربو
ملاوني كاسي ايت .
كاجه ، بادق لمبو هوتن لاري ماسوق منيكم . هرېماو داتغ
مغكيكيت . برواغ مغهايوغ فنافر ن . منكل تبواغ ، مادو دان
له ماسيغ - ماسيغ ملفسكن بيسا ن ، برسام اولر - اولر يغ
داتغ دري ستيف فنجورو . بوروغ هلغ دان كاكق منيكم بوتير
ماتن سفاي بوتانا دان كاسي ايت فون ملاووغ - لاءوغ داتس
كساكينن دان تروس ملاريكن ديرى دري هوتن ايت
سمنجق دري اين سغ كاسي تيدق براني كهوتن ايت لاكي ،
بيناتغ - بيناتغ لادين دافت هيدوف دباوه جاكاءن سيغا دغن
داماي دان سلامت سنتوسا سلاما - لاما ن .

เสียงไปนั่งตบมือด้วยความขอบอกขอบใจ

“นี่แหละผลของความสามัคคี แต่ก่อนที่จะเกิดความสามัคคีได้นั้น เราต้องทำความดี เราต้องรักใคร่ปรองดองกัน เหมือนซึ่งที่ยอมเสียสละ ชีวิตตนเองก่อน เพื่อให้ลูกน้องปลอดภัย นั่นคือความเสียสละ มันเป็น ความดี จึงทำให้เหล่าสัตว์ทุกตัวรวมตัวกันต่อสู้ ไม่ยอมให้ซึ่งอเสียชีวิต ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของสัตว์ทุกตัว ทำให้ ทุกชีวิตรอดพ้นจากการเป็นเหยื่อของเจ้ายักษ์คาคี...” เป้าะจีสรูป

“ความสามัคคีมีผลดีอย่างนี้เองเนอะ” หมวยสรุปสั้น ๆ

“เมื่อไรคนบ้านเราจะสามัคคีกันซะทีนะเป้าะจี้...เนอะเจ้าหมวย”

کای نومی من فوق تاغن کران کسوکا ان هاتین .
" اینله نتیجه فرفادوان ، تافی سلوم وجود ن فرفادوان ،
کیت فاتوت ملاکوکن کباءیقکن دان برکاسیه سایغ سفرت
سیغا یغ سغکوف مغربانکن دیرین اونتوق منجاک کسلامتن انق
بواهن . اینله فغربانن ، اینله کباءیقکن یغ میبکن بیناتغ -
بیتاتغ ایت باهو مباحو دالم فرجواغن ، ممیلا سیغا، برساتو هاتی،
برچفور تاغن دری سموا فیهق، یغ اکن ممبواهن جیوا سلامت
دان ترلفس دری منجادی مفسا کفد سغ کاسی کانس ایت .
فاء چیق ممبوات کسیمفولن .
" بکنیله کباءیقکن یغ حاصلیل دری فرفادوان . " موای
ممبوات ریغکاسن .
" بیلاکه !!! اورغ تمفانن کیت اکن برساتو سفرت این
فاء چیق ، موای...!!!

เรื่อง : สุนันท์ แก้วรัตน์

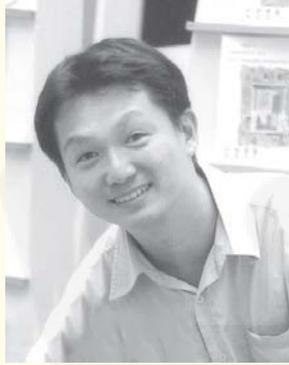
การศึกษา : ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต ม. สุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์ : - สอนหนังสือเด็ก 20 ปี
- ผู้บริหารสถานศึกษา 5 ปี

ปัจจุบัน : ศึกษานิเทศก์ สพท.ยล. 1

ผลงาน : - ชนะเลิศการประกวดหนังสือเด็กระดับจังหวัด เรื่อง นกหลงฟ้า
- ชนะเลิศการแข่งขันมารุกกไทย ระดับจังหวัดยะลา ปี 2537, 2540

TKP
park
อุทยานการเรียนรู้

ภาพประกอบ : ไซติวัฒน์ วนเมธิน

ประวัติส่วนตัว : เกิด 20 เมษายน พ.ศ. 2518

การศึกษา : มัธยมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญ

ปริญญาตรี สาขาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท สาขาศิลปศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลงาน : รางวัลชมเชยการประกวด Illustration For Young
Readers Award 2005

ปัจจุบัน : ช่างภาพอิสระ นักวาดภาพประกอบสำหรับเด็ก

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

ชื่อ เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

สมุดภาพนิทานพื้นบ้าน - ภาคใต้ 2 ภาษา (ไทย-มลายู)

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-974-88237-0-6

ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศ. สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์

รศ. ประพนธ์ เรืองณรงค์

คณะกรรมการอำนวยการ

ดร. สิริกร มณีรินทร์

นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล

นางสาวเจียดดัดโรม ปรีพันธ์พนพิสุทธิ์

นายวัฒน์ชัย วินิจจะกุล

นางสาวนันทนา เจริญภักดี

คณะกรรมการดำเนินงาน

ผศ.ดร. ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ

รศ. สุกัญญา สุขฉายา

นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป

นายณัฐพร ศรีมุกด์

เรื่อง : สุนันท์ แก้วรัตน์ ภาพ : โชติวัฒน์ วนเมธิน

พิธีสุนักษร-ภาษามลายู

นายอับดุลรอเฮ็ด เจ๊ะเลาะ

นายมูสตอยา ดอมี

ออกแบบรูปเล่ม-จัดพิมพ์ และจัดจำหน่าย

บริษัท แพลน ฟอรั คิว จำกัด โทรศัพท์ 0-2591-8033 โทรสาร 0-2954-5350

พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม 2550

จำนวนพิมพ์ 2,000 เล่ม

ราคา 135 บาท

เจ้าของโครงการ

 สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอว.)

สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ อาคารเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone โทรศัพท์ 0-2257-4300 โทรสาร ต่อ 125

ส่วนสำนักงาน 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17 ถนนพระราม 1 โทรศัพท์ 0-2264-5963-65 โทรสาร 0-2264-5966

www.tkpark.or.th

โครงการสมุดภาพนิทานพื้นบ้าน

มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก

โทรศัพท์ 0-2805-0202 โทรสาร 0-2805-1308

www.thaibby.in.th

เปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค คือ ภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ โดยถ่ายทอดบทเรียนการจัดการเรียนรู้ภายใต้บริบทวัฒนธรรม และความสนใจที่สอดคล้องกันของคนในท้องถิ่น เพื่อกระจายโอกาสให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

สมุดภาพนิทานพื้นบ้านเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค โดยสร้างเนื้อหาสาระในรูปแบบที่เด็กและเยาวชนสนใจ ซึ่งสามารถสื่อให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง ได้รับรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าในท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาและสืบทอดมนต์เสน่ห์แห่งนิทานพื้นบ้าน

“นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าที่มีสาระ ความสนุกสนาน และจินตนาการ สืบทอดกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันล้ำลึก มีความหมายต่อการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม การดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ แม้จะเป็นเรื่องเล่าเฉพาะถิ่น แต่สาระที่แฝงอยู่คือคติสอนใจ ซึ่งเป็นความรู้สากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกหนแห่ง”

135.-

9 789748 823706